

ปัญหาการรับฟังพยานหลักฐานอิเล็กทรอนิกส์ ที่เป็นทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาในศาล¹

กิตติชัย หิรัญสาย²

จากการศึกษาปัญหาการรับฟังพยานหลักฐานอิเล็กทรอนิกส์ที่เป็นทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาในศาล มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงความเป็นมา แนวคิด ทฤษฎีกฎหมายรัฐธรรมนูญทางอิเล็กทรอนิกส์ และการรับฟังพยานหลักฐานหลักฐานอิเล็กทรอนิกส์ที่เป็นทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา และศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับวิธีพิจารณาคดีทางอิเล็กทรอนิกส์และการรับฟังพยานหลักฐานอิเล็กทรอนิกส์ของประเทศไทย และประเทศสหรัฐอเมริกา กฎหมายประเทศสิงคโปร์ เพื่อวิเคราะห์ปัญหาของการรับฟังพยานหลักฐานอิเล็กทรอนิกส์ที่เป็นทะเบียนเครื่องหมายการค้าในศาล โดยการเปรียบเทียบระหว่างกฎหมายไทย กฎหมายอังกฤษ กฎหมายสหรัฐอเมริกา และกฎหมายสิงคโปร์ ซึ่งการรับฟังพยานหลักฐานอิเล็กทรอนิกส์ที่เป็นทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาในศาลที่มีเขตอำนาจพิจารณาคดีที่เกี่ยวข้องกับการกล่าวอ้างทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาเป็นพยานในชั้นศาล คือ ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง ดังนั้น หากกฎเกณฑ์ของศาลไม่มีข้อกำหนดถึงหลักเกณฑ์การแสวงหาความแท้จริงของพยานหลักฐานประเภทนี้ ซึ่งเป็นข้อมูลที่อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานนายทะเบียนกล่าวคือ กรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์ โดยใช้นิติวิธีตามกฎหมายว่าด้วยอิเล็กทรอนิกส์ ขอมส่งผลถึงความเสียหายในประโยชน์แห่งความยุติธรรมของคู่ความที่ไม่สอดคล้องกับเทคโนโลยีในปัจจุบันได้

จากการศึกษาทั้งความเป็นมาทฤษฎีกฎหมายที่เกี่ยวข้องและประเด็นปัญหาเกี่ยวกับการรับฟังพยานหลักฐานอิเล็กทรอนิกส์ที่เป็นทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาในศาล ได้พบปัญหาสรุปได้ดังนี้

1) ปัญหาการรับฟังทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาที่อยู่สื่อบันทึกข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เป็นพยานหลักฐาน สรุปได้ว่าในแง่ของพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2544 นั้นก็ไม่ได้มีบทบัญญัติที่บังคับให้หน่วยงานจะต้องนำวิธีการอิเล็กทรอนิกส์ หรือ โครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยี (Technology Infrastructure) ภายใต้ง่อนไขระยะเวลาใด นับตั้งแต่ พระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2544 ประกาศบังคับใช้ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2544 เป็นต้นมา กรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์ ก็ไม่ได้ออกระเบียบเกี่ยวกับการจัดทำหรือแปลงเอกสารและข้อความทะเบียนทรัพย์สิน

¹ บทความนี้เรียบเรียงจากการศึกษาอิสระ เรื่อง ปัญหาการรับฟังพยานหลักฐานอิเล็กทรอนิกส์ที่เป็นทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาในศาล โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษา คือ รองศาสตราจารย์ภาศรี บัวสวรรค์ และคณะกรรมการสอบ คือ รองศาสตราจารย์พัชรดา เอื้อวรรณกิจ และรองศาสตราจารย์ปวิศ เลิศธรรมเทวี

² นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต (ส่วนกลาง) คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ทางปัญญาให้อยู่ในรูปของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2544 จึงส่งผลทำให้ในทางปฏิบัติมักมีกรณีที่เจ้าของเครื่องหมายการค้าดัดแปลงแต่งเติมโดยการจัดทำสำเนาหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า เครื่องหมายบริการให้ผิดแผกไปจากต้นฉบับ แล้วนำเสนอเป็นพยานหลักฐานเข้าสู่กระบวนการพิจารณาคดี หรือกรณีเครื่องหมายการค้า เครื่องหมายบริการถูกร้องเพิกถอนไปแล้วก่อนวันขอคุ้มครองชั่วคราวก่อนการฟ้องคดี หรือก่อนวันฟ้องคดีต่อศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ ไม่อาจรับฟังพยานหลักฐานที่เป็นสำเนาหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า เครื่องหมายบริการได้ ในประเด็นเรื่องความถูกต้องของข้อมูล ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศจึงต้องมีหมายเรียกพยานเอกสารไปยัง กรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลปัจจุบันของทะเบียนเครื่องหมายการค้า เครื่องหมายบริการ โดยไม่มีกลไกในการประสานข้อมูลกับทางอิเล็กทรอนิกส์กับกรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์ ในฐานะหน่วยงานของนายทะเบียนเครื่องหมาย

2) กฎหมายว่าด้วยธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ของไทยมิได้ใช้บังคับในส่วนการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีของศาล เนื่องจากเมื่อพิจารณาถึงบทบัญญัติของพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2544 หากพิจารณาบทบัญญัติในส่วนของบทนิยามแล้วจะพบว่า พระราชบัญญัติฉบับข้างต้นใช้บังคับแก่หน่วยงานของรัฐ ซึ่งหมายความว่ารวมถึงหน่วยงานของศาล เฉพาะในส่วนที่ไม่เกี่ยวกับการพิจารณาพิพากษาอรรถคดี เท่ากับว่า พระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวมิได้มีเจตนาหรือมีความมุ่งประสงค์ในการบังคับให้รับฟังพยานหลักฐานที่เป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์หรือเข้าไปแทรกแซงการใช้อำนาจดุลยพินิจในการพิจารณาพิพากษาคดีของฝ่ายตุลาการแต่อย่างใด แต่อย่างไรก็ดีการประสานข้อมูลผ่านระบบแลกเปลี่ยนข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์อัตโนมัติระหว่างศาลทรัพย์สินทางปัญญากับกรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์ พบว่ากฎหมาย ดังกล่าวนั้นก็มิได้บัญญัติให้หน่วยงานรัฐทุกหน่วยต้องมีหน้าที่จัดทำข้อมูลเอกสารโดยแปลงข้อมูลดังกล่าวให้เป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เพื่อรองรับการนำไปใช้ประโยชน์ของภาครัฐเองรวมถึงประโยชน์ในการรับฟังเป็นพยานหลักฐานอิเล็กทรอนิกส์ในศาลด้วยประกอบกับศาลก็ไม่ได้มองว่ากฎหมายดังกล่าวนี้เป็นกฎหมายของศาลและประกอบกับ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการรับฟังพยานหลักฐานที่เป็นทะเบียนเครื่องหมายการค้าในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์นั้นกล่าวคือพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศและวิธีพิจารณาคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ เป็นกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการรับฟังพยานหลักฐานที่เป็นทะเบียนเครื่องหมายการค้าในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์นั้นกล่าวคือพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศและวิธีพิจารณาคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ พ.ศ. 2539 และข้อกำหนดที่ออกตามความพระราชบัญญัติดังกล่าวก็มิได้บัญญัติให้ศาลสามารถเรียกพยานหลักฐานเพิ่มเติมจากกรมทรัพย์สินทางปัญญาได้โดยตรง ดังเช่นพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. 2551 ย่อมส่งผลทำให้ศาลทรัพย์สินทางปัญญาไม่มีระบบกลั่นกรองพยานหลักฐานทะเบียนเครื่องหมายในชั้นไต่สวนมูลคำร้องคุ้มครองชั่วคราวก่อนฟ้องคดี อันเป็นมาตรการพิเศษตามกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา ที่ต้องใช้ความรวดเร็วอย่างยิ่งทั้งก็

ตรวจสอบความแท้จริง และการได้มาซึ่งพยานหลักฐานที่อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานของรัฐ อันก็ให้เกิดความเสียหายแก่เวลา และประโยชน์การอำนวยความยุติธรรม

3) ปัญหาการนำนิติวิธีตามกฎหมายรัฐธรรมนูญอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการรับฟังพยานอิเล็กทรอนิกส์ที่เป็นทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาในชั้นศาลจากการศึกษาทั้งหมด นั้น ผู้เขียนพบว่า สืบเนื่องจากกรรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์ยังมิได้มีการยกระดับการ ปฏิบัติงานหรือพัฒนาการออกหนังสือรับรอง หรือที่นิยมเรียกว่า (ทะเบียนแบบ) ในลักษณะเช่นว่านี้ให้อยู่ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งอาจสร้าง ความล่าช้าตามเส้นทางเอกสารงานสารบรรณ เริ่มต้นกระบวนการจาก หมายเรียกพยานเอกสาร ส่งถึง อธิบดี กรมทรัพย์สินทางปัญญา อธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญา เกยขึ้นหนังสือถึง ผู้อำนวยการกองเครื่องหมาย การค้า ผู้อำนวยการกองเครื่องหมายการค้า เกยขึ้นหนังสือถึง หัวหน้ากลุ่มประกาศโฆษณาและหนังสือสำคัญ หัวหน้ากลุ่มประกาศโฆษณาและหนังสือสำคัญ ส่งพิมพ์ข้อมูลจากฐานข้อมูลที่มีอยู่ พร้อมลงนามรับรองข้อมูล ถูกต้อง หลังจากนั้น ค่อยนำส่งเอกสาร (ทะเบียนแบบ) ผ่านทางไปรษณีย์กลับไปให้ ศาลทรัพย์สินทางปัญญา และการค้าระหว่างประเทศ เพื่อเสร็จสิ้นกระบวนการ ซึ่งกระบวนการดังกล่าวยังคงมีความไม่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมทางกฎหมายในปัจจุบัน ทั้งที่มีพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2544 เป็นกฎหมายแม่บทที่ไม่ปรากฏบทบัญญัติที่บังคับให้ศาลสามารถใช้นิติวิธีตามกฎหมายว่าด้วยธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ในการประสานข้อมูลที่อยู่ในความครอบครองของกรรมทรัพย์สินทางปัญญามารับฟังพยานหลักฐานแต่อย่างไร การนำนิติวิธีตามกฎหมายว่าด้วยธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ย่อมมีส่วนสำคัญอย่างยิ่ง อันเป็นการสร้างความสมดุลระหว่างการคุ้มครองสิทธิทางทรัพย์สินทางปัญญาแก่เอกชน และการคุ้มครองสิทธิของประชาชนในการเข้าถึงการคุ้มครองสิทธิตามกฎหมาย และส่งผลต่อประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมายทั้งกรรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์ ในฐานะหน่วยงานนายทะเบียนเครื่องหมายตามพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2534 และศาลทรัพย์สินทางปัญญาฯ ในฐานะองค์กรฝ่ายตุลาการที่มีส่วนสำคัญที่เป็นกลไกการคุ้มครองสิทธิทางทรัพย์สินทางปัญญาที่ขึ้นกว่าความตกลงทริปส์

จากการศึกษาปัญหาดังกล่าว นั้น ผู้เขียนมีข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาดังนี้

1) กรมทรัพย์สินทางปัญญากระทรวงพาณิชย์สามารถยกระดับการให้บริการการจัดทำและแปลงข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ดังกล่าวโดยพัฒนาระบบคอมพิวเตอร์ที่ใช้เป็นฐานข้อมูลทะเบียนเครื่องหมายการค้าให้มีมาตรฐานเดียวกันกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้ากระทรวงพาณิชย์ที่ได้ออกระเบียบกรมพัฒนาธุรกิจการค้าเพื่อรองรับการปฏิบัติการดังกล่าว ให้ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เหล่านี้ เป็นข้อมูลเอกสารที่ถูกต้องตามกฎหมายตามพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2544

นอกจากจะเป็นการลดภาระค่าใช้จ่ายด้านกระดาษและนำส่งหนังสือสำคัญทางไปรษณีย์แล้วยังเพิ่มการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนที่ไม่ต้องเดินทางมาคงจะสืบทางปัญญากระทรวงพาณิชย์แล้วยังเป็นส่วนช่วยในการอำนวยความยุติธรรมให้แก่ประชาชนได้เลือกการนำส่งทะเบียนแบบอิเล็กทรอนิกส์

ให้แก่ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศเมื่อศาลต้องการหรือมีหมายเรียกพยานเอกสาร โดยเฉพาะช่วงเวลาที่ศาลจำเป็นต้องพิจารณาคำร้องขอคุ้มครองชั่วคราวก่อนการฟ้องคดี ซึ่งระยะเวลามีส่วนสำคัญเป็นอย่างมากต่อการป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหายในทางเศรษฐกิจตามแนวคิดการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา นอกจากนี้จะเป็นการลดภาระค่าใช้จ่ายด้านกระดาษและนำส่งหนังสือสำคัญทางไปรษณีย์แล้วยังเพิ่มการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนที่ไม่ต้องเดินทางมาคงจะสืบทางปัญญากระทรวงพาณิชย์แล้วยังเป็นส่วนช่วยในการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนได้เลือกการนำส่งทะเบียนแบบอิเล็กทรอนิกส์ให้เกิดศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศเมื่อศาลต้องการหรือมีหมายเรียกพยานเอกสาร โดยเฉพาะช่วงเวลาที่ศาลจำเป็นต้องพิจารณาคำร้องขอคุ้มครองชั่วคราวก่อนการฟ้องคดีซึ่งระยะเวลามีส่วนสำคัญเป็นอย่างมากต่อการป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหายในทางเศรษฐกิจตามแนวคิดการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา

การพัฒนาในขั้นต้นเมื่อ กรมทรัพย์สินทางปัญญากระทรวงพาณิชย์ออกทะเบียนแบบอิเล็กทรอนิกส์ได้ตามมาตรฐานกฎหมายว่าด้วยธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์แล้ว การพัฒนาในขั้นต้นเมื่อกรมทรัพย์สินทางปัญญากระทรวงพาณิชย์ออกทะเบียนแบบอิเล็กทรอนิกส์ได้ตามมาตรฐานกฎหมายว่าด้วยธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์แล้ว โดยออกกระเปาะของกรมทรัพย์สินทางปัญญา ให้เทียบเท่ากระเปาะกรมพัฒนาธุรกิจการค้าว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการในการจัดทำหรือแปลงเอกสารและข้อความให้อยู่ในรูปของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2557 ได้แล้ว อาจนำเสนอให้แก่ด้วยการส่งพิมพ์ (Printout) แล้วนำเสนอให้แก่ ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ ผ่านทางไปรษณีย์

การพัฒนาในขั้นที่สอง กรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์ อาจนำเสนอทะเบียนแบบอิเล็กทรอนิกส์ให้แก่ ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศตามหมายเรียกผ่านทางอีเมลของส่วนช่วยอำนาจการหรือสำนักอำนาจการประจำศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศซึ่งเป็นอีเมลกลางขององค์กรที่ได้ประสานงานกันไว้

การพัฒนาในขั้นที่สาม เมื่อระบบเทคโนโลยีสารสนเทศขององค์กรก้าวล้ำและมีความมั่นคงปลอดภัยทางข้อมูลแล้ว (มีการใช้ระบบกุญแจคู่ หรือ Public Key Infrastructure : PKI) กรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์ กับ ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ สามารถทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือระหว่างหน่วยงานได้ โดยเป็นการออกหมายเรียกพยานเอกสารในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ในระบบ กลางระหว่างองค์กร แล้วจึงทะเบียนแบบ (ข้อมูลทะเบียนเครื่องหมายการค้าหรือสิทธิบัตร) แบบมีการรับรอง ข้อมูลโดยนายทะเบียนเครื่องหมายการค้า เพื่อตรวจสอบสถานะ ข้อจำกัด ข้อถือสิทธิ รวมถึงข้อมูลอื่น ๆ ได้อย่างรวดเร็ว สำหรับใช้ประกอบการพิจารณาคำร้องขอคุ้มครองชั่วคราวก่อนการฟ้องคดี หรือพิจารณาพิพากษาคดี

(2) แม้ ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ จะมีระบบกฎหมายเฉพาะของศาล ในการรับฟังพยานหลักฐานอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งถือว่าล้ำสมัยมากในขณะนั้น ทว่า ต่อมาศาลยุติธรรมได้มีการ

ประกาศใช้ข้อกำหนดศาลตามที่ปรากฏในกฎหมายของศาลอื่น ให้รองรับการกล่าวอ้างข้อมูลที่บันทึกโดยเครื่องคอมพิวเตอร์หรือที่ ประมวลผลโดยเครื่องคอมพิวเตอร์เป็นพยานหลักฐาน⁵⁴ พร้อมกำหนดให้คู่ความฝ่ายที่กล่าวอ้างข้อมูลที่บันทึก โดยเครื่องคอมพิวเตอร์หรือประมวลผลโดยเครื่องคอมพิวเตอร์นำสืบความถูกต้องหรือความน่าเชื่อถือของ ข้อมูลนั้น โดยคำนึงถึง ลักษณะหรือวิธีการที่ใช้สร้าง เก็บรักษา หรือสื่อสาร ข้อมูลนั้น ลักษณะหรือวิธีการเก็บ รักษาความครบถ้วน และไม่มีการเปลี่ยนแปลงของข้อความ รวมทั้ง พฤติการณ์ที่เกี่ยวข้องทั้งปวง กล่าวคือ ปัจจุบันมีการพัฒนาหลักเกณฑ์ในการรับฟังพยานหลักฐาน อิเล็กทรอนิกส์มากยิ่งขึ้น ศาลทรัพย์สินทางปัญญา และการค้าระหว่างประเทศ สามารถปรับแก้ข้อกำหนด คดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ พ.ศ. 2540 ให้มีหลักเกณฑ์การรับฟังพยานหลักฐาน อิเล็กทรอนิกส์เป็นการเฉพาะได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งใน เรื่องของพยานหลักฐานอิเล็กทรอนิกส์ที่เป็นทะเบียน ทรัพย์สินทางปัญญาอิเล็กทรอนิกส์ เช่น การเรียก พยานหลักฐานที่เป็นทะเบียนแบบ แบบมีการรับรอง ข้อมูล โดยนายทะเบียนเครื่องหมายการค้าในรูปของพยานหลักฐานอิเล็กทรอนิกส์เพื่อตรวจสอบสถานะ ข้อจำกัด ข้อถือสิทธิ รวมถึงข้อมูลอื่น ๆ ได้อย่างรวดเร็ว สำหรับใช้ประกอบการพิจารณาคำร้องขอคุ้มครอง ชั่วคราวก่อนการฟ้องคดีหรือพิจารณาพิพากษาคดี ซึ่งศาลเรียกดูได้เองโดยไม่ต้องออกหมายเรียกพยาน เอกสาร เป็นต้น สำหรับในเรื่องนี้ ผู้ศึกษาเห็นว่า ระบบข้อมูลเทคโนโลยีสารสนเทศ ระหว่าง ศาลทรัพย์สิน ทาง ปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ กับ กรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์ จำเป็นต้องใช้ระบบ กฎแฉ คู่ (PKI) ซึ่งเข้ารหัสแบบอสมมาตร (Asymmetric Cryptography) ด้วย เพื่อให้ทะเบียนทรัพย์สินทาง ปัญญา อิเล็กทรอนิกส์พยานหลักฐานอิเล็กทรอนิกส์ที่ออกจาก กรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์ ไปเปิด งานที่ ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ ได้อย่างปลอดภัย

3) เพื่อให้สอดคล้องแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าวในข้อ 1) และ 2) ศาลอาศัยอำนาจตาม พระราชบัญญัติจัดตั้งทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ ฯ พ.ศ. 2539 ในการแก้ไขเพิ่มเติม ความเป็นข้อ 30/1 แห่งข้อกำหนดคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ พ.ศ. 2540 ว่า... “ข้อ 30/1 เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมในอันที่จะให้ได้ความแจ้งชัดในข้อเท็จจริงแห่งคดี ให้ศาลมีอำนาจ เรียกพยานหลักฐานหรือข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่อยู่ในความครอบครองดูแลของกรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์ที่จัดทำตามมาตรฐานกฎหมายว่าด้วยธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ มาสืบได้เองตามที่ เห็นสมควร รวมทั้งมีอำนาจเรียกพนักงานเจ้าหน้าที่กรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์ หน่วยงาน หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องมาให้ข้อมูล หรือให้จัดส่งพยานหลักฐานเพื่อประกอบการพิจารณาได้” เพื่อเป็นการบูรณาการร่วมกันระหว่างกรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์ หน่วยงานรัฐฝ่ายบริหาร กับ ศาล ทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง หน่วยงานรัฐฝ่ายตุลาการ เพื่ออุดช่องว่างทางปฏิบัติ โดยอาศัยการออกระเบียบมาอุดช่องว่างดังกล่าวเพื่อให้การดำเนินธุรกรรมกับภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับงาน ทะเบียนทางทรัพย์สินทางปัญญา สามารถนำไปใช้ในกระบวนการพิจารณาคดีของศาลได้

เอกสารอ้างอิง

ณัฐพงศ์ ศรีพา, รายงานการศึกษาทางวิชาการ เรื่อง กฎหมายว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ : กรณีศึกษา การเกิดสัญญาอิเล็กทรอนิกส์ (กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร)

เสาวภางค์ ปิยะรัตน์, การนำสารสนเทศมาใช้เป็นพยานหลักฐานในคดีแพ่ง, วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2542,

ชยาธร เลียบแหลม, บทบาทการค้นหาคำความจริงในคดีอาญาของศาลไทย: ศึกษาเปรียบเทียบกับต่างประเทศ , วารสารนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ปีที่ 51 ฉบับที่ 2 2565,

วรรณชัย บุญบำรุง, ‘ความเกี่ยวพันของกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง วิธีพิจารณาความอาญา และวิธีพิจารณาคดีปกครอง’(เอกสารวิชาการส่วนบุคคล หลักสูตรผู้บริหารกระบวนการยุติธรรมระดับสูง (บ.ย.ส.) รุ่นที่ 11 วิทยาลัยการยุติธรรม สำนักงานศาลยุติธรรม 2551,

ธีรฤทธิ์ พันธุฤทธิ์, การชี้แจงนำพยานหลักฐาน (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์นิติธรรม, 2549 ,

จรัญ ภักดีธนากุล. ,กฎหมายลักษณะพยาน. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพมหานคร: สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา. 2553,

โอสถ โกสิน, คำอธิบายและเปรียบเทียบกฎหมายไทยและต่างประเทศในเรื่องกฎหมายลักษณะพยานหลักฐาน ไม่ปรากฏสำนักพิมพ์,

เสาวภางค์ ปิยะรัตน์., การนำสารสนเทศมาใช้เป็นพยานหลักฐานในคดีแพ่ง, วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2542,

พิทยา ภูพานสัมฤทธิ์, ปัญหาการบังคับใช้มาตรา 94 ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2549,